

MIRA SHUVAL

ur. 1914; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, Żydzi, życie polityczne

Życie polityczne w przedwojennej Polsce

[Moja mama, ojczym] to byli wszystko ludzie, którzy wierzyli, modlili się. I nie [zajmowali się polityką]. Ja chciałem opowiedzieć coś, o stosunku do Żydów w Polsce. W przedwojennej Polsce był działacz cyjonistyczny, Żyd Grünbaum. On był posłem na sejmie, w sejmie polskim w Warszawie i jego działalność była tam w sejmie, żeby polepszyli życie Żydów, mniejsze podatki. Pan wie jakie podatki tam Żydzi płacili? Ja wiem, że moja matka w tym biednym sklepiku wszystko co zarobiła płaciła podatki. Ja pamiętam raz – ja schodzę z tematu na temat – ja siedziałam tam w sklepiku [i mama] tak się bała. Przyszedł jeden urzędnik [i powiedział], że moja matka potrzebuje zapłacić tyle i tyle, to ona mówi: „Ty zobacz ten sklepik, co za ledwie ja mam na trochę jedzenia dla mnie i dla mojej dziewczynki tej”. I prosiła, i błagała. „Nie! Trzeba zapłacić wszystko! Jak nie, wszystko się zdejmie ze sklepu”. Było tak.

A ten Grünbaum, on był posłem na sejmie i jego działalność była, żeby ulepszyć życie Żydów. To on weszedł na to podium, gdzie się mówi i on mówił, że to, że to, powiedział im, że takie biedoństwo, jak Żydzi żyją, w takich stosunkach, nie ma opieki, nie ma nic. Płacą podatki, krew, nic nie mają, nie mają z czego żyć. Wy bierzecie i bierzecie. I on [powiedział im] ciężkie słowa. To oni mówili: „Proszę prosić o wybaczenie”, żeby on [przeprosił], żeby mu wybaczyli te słowa co on powiedział. To on mówi: „Dobrze. To ja... proszę mi wybaczyć”. Na drugi tydzień, jak znowu on weszedł tam, to on mówi: „Szanowni posłowie. Ja z góry proszę o wybaczenie, bo ja będę mówił jeszcze gorsze rzeczy niż wam mówiłem w poprzednim tygodniu, to ja z góry już proszę o wybaczenie. Wybaczcie mi”. W gazetach pisali [o tym] i myśmy czytali.

Data i miejsce nagrania	2006-12-21, Bahan
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Magdalena Ładziak
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"